

((به نام خدا))

مجلس در گذر زمان

مقدمه:

مجلس شورای اسلامی (قوه مقننه) به عنوان نهاد قانونگذاری و نظارتی که با رأی مستقیم مردم در سراسر ایران تشکیل می‌شود، از نظر قانون اساسی مظهر قدرت و حکومت مردم و تبلور جمهوریت است و دو قوه دیگر در حقیقت هر کدام به نوعی مجری مصوبات آن هستند.

فلسفه و مبنای وجودی مجلس شورای اسلامی تحقق عینی آیهء "وامرهم شوری بینهم" است که مقرر می‌دارد مومنین امور خود را با مشورت یکدیگر حل می‌کنند؛ و تحقق عملی اصل ۶ قانون اساسی است که اداره کشور را بر مبنای آراء عمومی از راه انتخاباتی از جمله انتخاب نمایندگان مجلس می‌داند و نیز بر پایه اصل ۷ قانون اساسی است که مجلس شورا را یکی از شوراهایی دانسته که از ارکان تصمیم‌گیری و ادارهء امور کشور است. مجلس شورای اسلامی بر مبنای فلسفه وجودی که متناسب با عنوان نیز هست، کار خود را از طریق شورا به صورت جلسات علنی و غیرعلنی و کمیسیون‌ها انجام می‌دهد.

پس از انقلاب، مجلس شورای ملی به مجلس شورای اسلامی تغییر نام داد و اولین دوره مجلس شورای اسلامی در ۷ خرداد سال ۱۳۵۹ با پیام رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خمینی (ره) شروع به کار کرد. انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز از جمله صحنه‌هایی است که مردم اردبیل در یازده دوره گذشته با حضور خود همواره حماسه آفریده‌اند و براساس آمار ارائه شده، مشارکت مردم اردبیل در انتخابات مجلس شورای اسلامی بالاتر از میزان مشارکت کشوری بوده است.

اردبیل در اولین انتخابات مجلس شورای اسلامی یعنی در ۲۴ اسفندماه ۱۳۵۸ یکی از شهرستان‌های استان آذربایجان شرقی بوده که در این دوره اسماعیل خوشنویس، بهاء الدین علم الهدی، موسوی ننه کران از حوزه انتخابیه اردبیل - غفور صادق از حوزه انتخابیه خلخال - احمد همتی از حوزه انتخابیه مشگین شهر و محمدرضا راشد از حوزه انتخابیه مغان توانستند راهی مجلس شوند.

با استان شدن اردبیل در سال ۱۳۷۲، انتخابات در سال ۱۳۷۴ به صورت استانی برگزار شد و از این رو پنجمین دوره مجلس شورای اسلامی در ۱۸ اسفندماه ۱۳۷۴ با مشارکت ۷۰ درصدی مردم استان توأم بود.

براساس اظهارات معاون سیاسی استانداری اردبیل و رئیس ستاد انتخابات استان، آمار مشارکت مردم استان اردبیل در مجلس شورای اسلامی با توجه به برگزاری استانی انتخابات از سال ۱۳۷۴ در دسترس بوده و مشارکت مردم اردبیل در این دوران همواره از میانگین کشوری بالاتر بوده است.

با توجه به لیست ضمیمه مشاهده می‌شود که تقریباً ۵۰ چهره متفاوت در طول ۱۱ دوره قبلی در مجلس حضور داشته اند و از این ۵۰ نفر حدود ۱۰ نفر فوت شده اند و وضعیت ۱۰ نفر نیز معلوم نیست. با یک جستجوی کوتاه در آرشیو مرکز متوجه خواهیم شد منابع کاملاً ناچیز و محدودی از این نمایندگان موجود است. به عنوان مثال با مرحوم خوشنویس که به تازگی مرحوم شده اند هیچ گونه مصاحبه کامل و جامعی صورت نگرفته است. به عبارتی ساده تر وقت طلایی را در مورد برخی از این اشخاص از دست داده ایم. محتوای این مصاحبه ها در آگاهی دهی بیشتر به مردم و مخاطبان به خصوص در انتخابات پیش رو و آشنایی با عملکرد نمایندگان در امور تقنینی و انحراف در عملکرد نماینده به خصوص دخالت در موارد جدا از قانون گذاری، دخالت بی مورد در مسائل اجرایی، دخالت در عزل و نصب، وعده های غیرعملی و غیر مرتبط و نداشتن تاثیر مطلوب در کمیسیون ها و صحن علنی و غیر علنی مجلس موثر خواهد بود. مصاحبه های شفاف و بدون تعارفات معمول عیار منتخبین قبلی را برای مخاطبان شفاف تر نموده و آنها را در انتخابات پیش رو وادار به تفکر و تأمل بیشتری در انتخاب افراد شایسته تر خواهد نمود.

با این توضیحات اهمیت این مصاحبه ها و تسریع در ضبط این برنامه کاملاً معلوم می‌شود. با توجه به در پیش رو بودن انتخابات مجلس تولید دو برنامه به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

الف- مصاحبه با نمایندگان

در مرحله اول مصاحبه کامل و جامعی با تمامی افرادی که سابقه نمایندگی مجلس در کارنامه دارند صورت می‌گیرد. با برخی از این اشخاص به صورت موردی در طول نمایندگی مصاحبه شده است. از سال ۸۰ به بعد و تاسیس شبکه سبلان نیز عموماً این نمایندگان در برنامه های رادیویی یا تلویزیونی به ارائه عملکرد پرداخته اند ولی مصاحبه کامل و جامع و با پرداخت به حاشیه های نمایندگی با این بزرگواران صورت نگرفته است، با این توضیح که نمایندگان ادوار اول و دوم اکثراً دارفانی را وداع گفته اند و صدا و تصویر آنچنانی از این افراد موجود نیست، این مصاحبه ها با نگاهی فراتر از یک مصاحبه برای برنامه ای ترکیبی یا بخشی از مستند ضبط خواهد شد و نگاه بسیار کلی خواهد بود. در این مصاحبه ها موارد زیر را به گفتگو خواهیم نشست:

۱- بیوگرافی کامل

۲- دلایل کاندیداتوری

۳- حال و هوای ثبت نام

۴- دوران تبلیغات و حاشیه های ریز و درشت

۵- اعلام نتایج

۶- اولین جلسه مجلس

۷- فعالیت های دوران مجلس

۷- مهمترین اتفاقات و حاشیه های سیاسی در دوران کاندیداتوری

۸-عنوان کمیسیون تخصصی و سمت نماینده در آن کمیسیون،تعداد نطق ها،مشارکت در امور تقنینی،مهمترین مصوبه،موافقت ها و مخالفت ها

۹-نقطه عطف نماینده در دوران نمایندگی

۱۰-وضعیت فعلی نماینده

۱۱- صحبت در مورد فضای سیاسی فعلی

لازم به توضیح اینکه بسته به شرایط نماینده در حال حاضر و با توجه به حال و هوای مصاحبه ثبت هر خاطره و هر نکته ای که مصاحبه شونده خواستار صحبت پیرامون آن باشد.

-این مصاحبه ها در اولویت اول نوعی **تاریخ نگاری** خواهد بود و مطمئنا بخشی از این مصاحبه ها در آینده و برای نسل های بعدی ایران و انقلاب و اردبیل کارآمد و جذاب خواهد بود.علاوه بر موارد فوق در ساخت برنامه ها و مستند ها در آینده قطعا رجوع به این مصاحبه ها و صحبت ها و استفاده از این مصاحبه ها در میان مدت و بلند مدت کارساز و کارگشا خواهد بود.ثبت و ضبط این مصاحبه ها با اولویت آرشیوی خواهد بود.

ب-مستند مجلس در گذر زمان

با اتمام یازدهمین دوره از مجلس شورای اسلامی ۴۴ سال از عمر مجلس و پارلمان در جمهوری اسلامی سپری شده است.پرداخت به این ۱۱ دوره،بررسی رویداد ها و اتفاقاتی که در هر دوره از این مجالس رخ داده است، می تواند جذابیت های مخصوص خود را داشته باشد.

پیشنهاد می شود **۱۱ مستند گزارشی با تایم ۶۰ دقیقه** برای هر دوره مجلس تدارک دیده شود که شامل آیتم

های زیر باشد:

- ۱-اطلاعات مربوط به تاریخ شروع و پایان دوره ،مهمترین اتفاقات ملی در طول دوره،رییس و نواب رئیس آن دوره و حضور و تاثیر نمایندگان در صحن علنی و غیر علنی و همچنین معرفی کمیسیون ها ی تخصصی نمایندگان آن دوره.
- ۲-نمایندگان استان اردبیل، دوران انتخابات، رقبای انتخاباتی،حال و هوای استان در دوران انتخابات همان دوره منتخبین دوره،درصد مشارکت و رای هر نماینده.
- ۳-بیوگرافی منتخبین،درصورت داشتن منابع تصویری از زبان خودشان و در صورت فوت شدن یا عدم دسترسی به هر دلیل استفاده از منابع اطلاعاتی و یا آرشیوی.
- ۴-در هر دوره از مجلس مهمترین مسائل سیاسی و اجتماعی و اقتصادی بیان خواهد شد.به عنوان مثال در دور اول مجلس ترور ها، در دور دوم شعله ورتر شدن جنگ و مسائل مربوط به دفاع مقدس و.... .مسائل بومی و منطقه ای در اولویت خواهد بود.
- ۵-عملکرد نمایندگان در دوران تصدی به صورت جداگانه بررسی و بدان پرداخت خواهد شد.در کدام کمیسیون حضور داشته اند و نمود عینی این حضور در قانون گذاری و خروجی ملموس این قانون در کیفیت زندگی مردم .
- ۶-پخش نطق ها ،سخنرانی ها و ایرادات آیین نامه ای نمایندگان در دوره ۴ ساله.
- ۷-مصاحبه با چهره های سیاسی و حقوقی و ... در باب موارد خاص و به نوعی راستی آزمایی در مورد ادعاهای نمایندگان در تمامی ادوار.

توضیحات:

*تولید و پخش این برنامه نیازمند یک سری منابع تصویری و آرشیوی است و باید بعد از گردآوری یکسری از اطلاعات اولیه به منابع آرشیوی مجلس، آمارها و اطلاعات مرکز پژوهش های مجلس و همچنین برخی منابع کتابخانه مجلس دسترسی داشت.

*به دلیل نزدیک شدن به زمان انتخابات و بیشتر شدن محدودیت های پخش، این مستند ها باید ضمن حفظ دقت به صورت سریع تولید گردد.

*در مورد برخی مقاطع و افراد، علاوه بر حفظ بیطرفی و اعمال ضوابط پخش، ملاحظات رسانه ای نیز در نظر گرفته خواهد شد.

*در بخش مصاحبه ها شات لیست جامع و کاملی تهیه و به پیوست فایل مصاحبه ها تحویل آرشیو خواهد شد. مطمئناً تنظیم شات لیست با جزئیات محتوای مصاحبه ها و پیوست شدن آن به فایل در جستجوهای بعدی و در سالهای آتی کمک حال برنامه سازان خواهد بود.

*قطعا ساخت و تولید چنین برنامه ای حواشی و مسائل مختص خود را خواهد داشت و درهماهنگی و تولید این گونه برنامه ها علاوه بر تیزبینی گروه برنامه ساز، همکاری و همسویی و مساعدت کل مرکز نیز بیشتر مورد نیاز خواهد بود.

*تولید این مستند ها با داشتن شواهد تصویری بیشتر، غنی و کامل خواهد بود. فوت برخی نمایندگان کار را در ارائه مستندی کامل سخت می نماید و این برنامه نیازمند شواهد تصویری کامل و جامعی است. این برنامه نیازمند همکاری مضاعف واحد آرشیو مرکز و سازمان است. همچنین هماهنگی های لازم با خانواده و بستگان نمایندگان متوفی صورت خواهد گرفت تا در صورت داشتن منابع آرشیوی شخصی در اختیار برنامه قرار بگیرد.

*** انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی در تاریخ جمعه ۱۱ اسفند ۱۴۰۲ برای تعیین**

نمایندگان دوازدهمین دوره مجلس برگزار خواهد شد.

ضمیمه:

اولین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

اردبیل پس از پیروزی انقلاب اسلامی و در ۲۴ اسفندماه ۱۳۵۸ همزمان با سراسر کشور شاهد برگزاری اولین انتخابات مجلس شورای اسلامی بود که در این دوره شش نفر از شهرهای اردبیل، خلخال، مشگین شهر و پارس آباد مغان وارد مجلس شدند.

نمایندگان اردبیل در اولین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ اسماعیل خوشنویس اردبیل ۲ بهاء الدین علم الهدی اردبیل ۳ فخرالدین موسوی ننه کران اردبیل ۴ غفور صادق خلخال ۵ احمد همتی مشگین شهر ۶ محمدرضا راشد مغان

دومین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

دومین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در ۲۶ فروردین ۱۳۶۳ برگزار شد و در این دوره نیز ۶ نفر از نامزدهای انتخابات مجلس به مجلس شورای اسلامی راه یافتند.

نمایندگان اردبیل در دومین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ میرزا احمد امیرزاده اردبیل ۲ رحیم علیزاده باروق اردبیل ۳ علی محمد غریبانی اردبیل ۴ احمد همتی مشگین شهر ۵ مطلب دشتی پارس آباد مغان ۶ سید مطهر کاظمی خلخال

سومین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

سومین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز در ۱۹ فروردین ماه ۱۳۶۷ با مشارکت باشکوه مردم اردبیل برگزار شد و شش نفر از کاندیداها به مجلس راه یافتند.

نمایندگان اردبیل در سومین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ میرنقی قاضی پور اردبیل ۲ فخرالدین موسوی ننه کران اردبیل ۳ علی محمد غربانی اردبیل ۴ احمد همتی مشگین شهر ۵ حبیب برومند پارس آباد ۶ سید مطهر کاظمی خلخال

چهارمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

چهارمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز در ۲۱ فروردین ۱۳۷۱ برگزار و شش نفر از اردبیل، خلخال، مشگین شهر و منطقه مغان به مجلس راه یافتند.

نمایندگان اردبیل در چهارمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ میرنقی قاضی پور اردبیل ۲ حسن نوعی اقدم اردبیل ۳ علی محمد غربانی اردبیل ۴ فیروز احمدی مغان ۵ احمد همتی مشگین شهر ۶ سید مطهر کاظمی خلخال

پنجمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

پنجمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۸ اسفندماه ۱۳۷۴ در حالی برگزار شد که اردبیل در ۲۲ فروردین ماه ۱۳۷۲ از استان آذربایجان شرقی جدا شده و به استان مستقل تبدیل شده بود. در این دوره از انتخابات مجلس شورای اسلامی مشارکت مردم ۷۰ درصد بوده و شش نفر به مجلس راه یافتند.

نمایندگان استان اردبیل در پنجمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ ابراهیم پیرنعمتی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ احد قضایی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ فخرالدین موسوی ننه کران اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ سید مطهر کاظمی خلخال ۵ سید محمود نوریزاده مشگین شهر ۶ حسن الماسی مغان

ششمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی / افزایش سهم نمایندگان اردبیل در مجلس

ششمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز در استان اردبیل با مشارکت ۷۰ درصدی مردم در ۲۹ بهمن ماه ۱۳۷۸ برگزار شد و در این دوره با افزایش یک نفر به سهمیه نمایندگان استان، هفت نفر از کاندیداها به مجلس راه یافتند.

نمایندگان استان اردبیل در ششمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ علی محمد غریبانی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ ولی آذروش اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ نورالدین پیرموذن اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ حسن الماسی پارس آباد و بیله سوار ۵ میرقسمت موسوی گرمی ۶ خلیل آقایی مشگین شهر ۷ مهرانگیز مروتی خلخال و کوثر

هفتمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

هفتمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در یکم بهمن ماه ۱۳۸۲ با مشارکت ۵۵ درصدی مردم برگزار شد و در این دوره نیز هفت نفر به مجلس شورای اسلامی راه یافتند.

نمایندگان استان اردبیل در هفتمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ حسن نوعی اقدم اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ ولی آذروش اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ نورالدین پیرموذن اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ سلیمان فهیمی پارس آباد و بیله سوار ۵ مهرانگیز مروتی خلخال و کوثر ۶ ناصر نصیری گرمی ۷ ولی ملکی مشگین شهر

هشتمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

هشتمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی نیز در ۲۴ اسفندماه ۱۳۸۶ با مشارکت ۵۸ درصدی مردم در حوزه‌های انتخاباتی اردبیل، نیر، نمین، سرعین، مشگین شهر، گرمی، پارس آباد و بیله سوار و خلخال و کوثر برگزار شده و هفت نفر از این حوزه‌های انتخاباتی به مجلس راه یافتند.

نمایندگان استان اردبیل در هشتمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ جواد صبور اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ سید کاظم موسوی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ قاسم محمدی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ بشیر خالقی خلخال و کوثر ۵ وکیل سپه پارس آباد و بیله سوار ۶ ولی اسماعیلی گرمی ۷ یونس اسدی مشگین شهر

نهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

نهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۲ اسفندماه ۱۳۹۰ و با مشارکت ۶۹ درصدی مردم استان اردبیل برگزار شد و هفت نفر از کاندیداها به مجلس راه یافتند.

نمایندگان استان اردبیل در نهمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ مصطفی افضلی فرد اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ منصور حقیقت پور اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ کمال الدین پیرموزن اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ حبیب برومند پارس آباد و بیله سوار ۵ میرقاسم موسوی گرمی ۶ یونس اسدی مشگین شهر ۷ جلیل جعفری خلخال و کوثر

دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۷ اسفندماه ۱۳۹۴ و با مشارکت ۶۱ درصدی مردم حوزه‌های انتخاباتی استان اردبیل برگزار و هفت نماینده به مجلس راه یافتند.

نمایندگان استان اردبیل در دهمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ صدیف بدری اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ رضا کریمی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ محمد فیضی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ ولی ملکی مشگین شهر ۵ بشیر خالقی خلخال و کوثر ۶ حمایت میرزاده گرمی ۷ شکور پورحسین پارس آباد و بیله سوار

یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی

یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی در دوم اسفندماه ۱۳۹۸ در حوزه‌های انتخابیه استان اردبیل برگزار شد و مردم استان از بین ۱۱۰ نفر اعلام شده توسط ستاد انتخاباتی استان اردبیل، ۷ نفر را انتخاب و به‌عنوان نماینده خود راهی بهارستان کردند.

نمایندگان استان اردبیل در یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی

ردیف نماینده حوزه انتخابیه ۱ علی نیکزاد اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۲ صدیف بدری اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۳ سید کاظم موسوی اردبیل، نیر، نمین و سرعین ۴ محمود عباسزاده مشگین شهر ۵ سیدغنی نظری خلخال و کوثر ۶ ولی اسماعیلی گرمی ۷ عباس جهانگیر زاده پارس آباد و بیله سوار

با تقدیم احترام – رحمان ابراهیمی مقدم